

Nai Jara

Zanwiyekalo san 1994 - BOKO - N° 01

A SONGO : DOROME 20

Sahéli

SEBENNIJEKULU KUMAKAN

San 1993, desanburukalo tile 7, Kodiwari peresidan Felikisi Ufuweti Buwani, ni dow ko Fofoyi, a ye dunuya to.

Cékoroba fatura a san 88. A ye san 33 dekèfanga na a kajamana kunna.

Ajrala k'a fo Fofoyi joyorobonyana ni caman ta ye farafinna ka endepandansiko la, n'o ye yere ta ye.

Baara minnu ye Fofoyi togo bo kosebe, o damado file :

- A folola kabini san 1944 ka senekelaw ka sendika jekulu sigi. O sendika ye fanga soro kosebe.
- San 1945, a kera depite ye Faransi depiteso la.

- San 1946 farafinna mogo kalannenw ye R.D.A. tonba sigi Bamako ka Fofoyi k'a nemogo ye.
- San 1946, Fofoyi ye sariya seben dolaben min lawulila k'a waajibiya faransi kan forcebaara binni kama farafinna.

A kera minisiri ye sine caman faransi.

- San 1960, Kodiwari ye endepandansi ta. Fofoyi kera jamana nemogo folo ye.

Jamana sariyasunba y'a fo cogo min na, Fofoyi fatulen, Hanri Konan Bediye min tun ye depitesoba kuntigi ye, o sigir'a no na.

OFuweti Buwani ye dunuya to

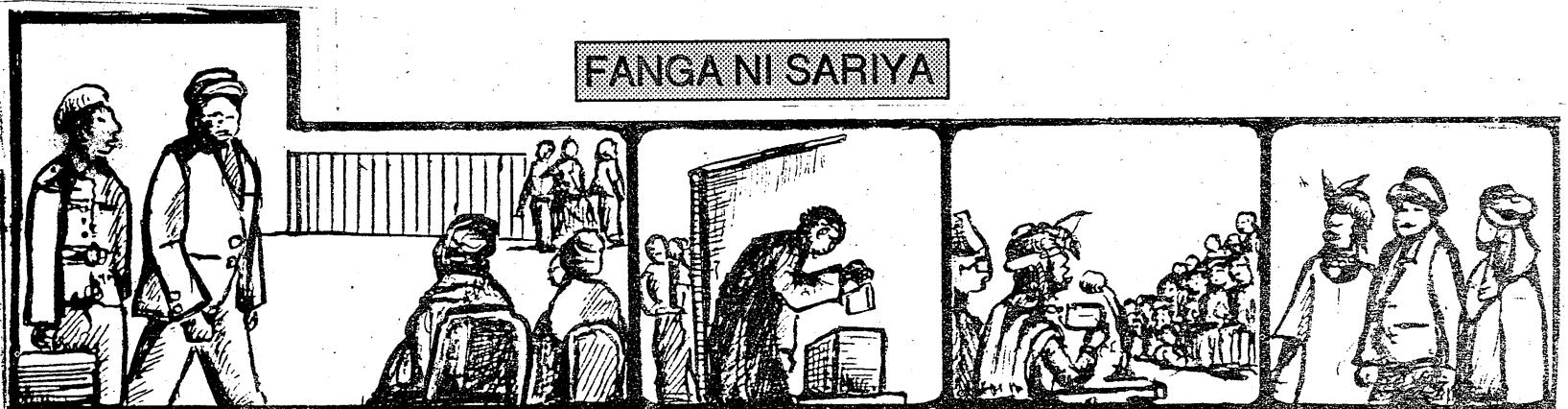

O Fuweti Buwani

Hanri Konan Bediye

Sen ye bolo siri

FANGA NI SARIYA

Sen ye bolo siri

Saheli boko folo, an y'a jira k'a fo ko némogofaga min kera Burundi sorodasiw fefanga nofè, o wale ka kan ka mogow lasomi. A senfe an ye ntalen do fo mogow ye, an ko duga wuli ka bo n su kan.

O ma soro ka kalo bo, desanburukalodamine na, ajirala k'a fo ko Musa Tarawele baarakenogon jalatigi do ye janfasiri, k'a be fanga ta jagoya la, ka némogow ke su ye i'n'a fo min kera Burundi jamana na.

Nogonsoco dabora. Dow ko tipe don, dòw ko fanga ka nkalon labennen kuma don. Anw ko Saheli la yan ko a be se ka ke. Mogomin ko don, otogoye Umaru Jalo ni dòw ko Birisi, a be bolola, kasolamogo sera ka mogo soro ka fara a yere kan, k'a be kudeta ke (ka fanga ta), o kera sen ye bolo siri ye dore.

Muru menna basu kan na i wa faantanwtononna, akun bestese ka fo; bawo mogolagosienw ye forobafen ke fu ye, forobanafolo be halibi némogow sagola, néninibaga t'a la.

Jamanadenw wosi n'u ka lènpo donna fen minnu na, walasa jamana ka lahine, dow be tasuma bila o la tilegan fe.

Konsitusiyon be yen, o ye faso sariyasunba ye. A lawulila ni ko min jengenna, fanga k'o latilen sariya kónona na.

Ayiwa Peresidan, n'i ma fu siri fen dow dan na i na ke jamana ma jugu ye de.

Morilaka

KONGO

Beejefanga kera beeafaafanga ye

A be nini ka caya ni san kelen ye bi, kongo jamana faaba, n'o ye Barazawuli ye, o konoji kalayara kojugu, k'a sabu ke fanga nofekelé ye. Peresidan sugandi min kera, Pasikali Lisuba ye ten ta. A y'a taka bo Sasu nekoron'otunye peresidan ye sanni demokarasiko ce, mogo were fana tun be fanga nofè, n'o ye berinari Kolela ye: ninnu si ma se soro Pasikali koro. Ale koni sugandira ka ke jamana némogoye. An be na mun ye kofe ? Maa minnu ma se soro, olu donna je la, i n'a fo a be ke cogo min na yorotow la, parif min be fanga na, o ka kan te fotuma beepariti tow fe. Nka Kongo ta injuguyara kosebe. Peresidan koro ka pariti, ani Kolela ka pariti, olu koni be fangatigi kon cogo min na ub'a konten. N'a ye juman ke, walima ka juman fo o kojugu, n'a ye juguman fo, walima juguman ke o kerebete. Ee! dugutigi koro te dugu nenen fe koyi ! A nana ke, marifa yera oposisyon mogow bolo, n'o ye minnu banna ka fanga kan fo. U ka fola ko fanga te ka jamanadenw sago ke. Fo kana fagali bo o ko la. A gannen, Umaru Bongo, n'o ye Gabon peresidan ye, o y'u wele, walasa

u be se ka fokaben ke. U y'u kandi o ma, k'u bolonow bila sebenw na. Nka kosan in na u ye kokankale ke o fana na. Nowanburukalo damine, kele wulila peresidan ka mogow ni oposisyon ce. Peresidan ka pariti de be fanga na, o ko dondonnen don Larime fe; minnu be ka fanga kon marifa b'olu bolo . Balawu nana wuli Barasawuli, maabannen ninnu ka némogoba, n'o ye berinari Kolela ye o taar'i dogo yorodo la. Barasawuli kera i n'a fo maafaagenden, baganmakiss yere be se dow ma ku faga, k'a soro u da te foyi la; hali koladenw, kise ye nin bee soro. Sisan u be k'a laje, walasa fokaben be se ka soro cogo min; n'o tsu su cayara ! Ee ! balimaw farafinna kera bilisajaami ye sa ! demokarasiko y'a sababu ye, bawo pariti politikiw cayara, bee ko n ka pariti ka fanga soro, hali ni joli be bon. K'a fo n'olu ye fanga soro olu be faso jokan fo ?

Ne hakilila demokarasi nana de, walasa an ka je k'an ka jamanaw dilan jogon fe ben ni bonya ni karama kono, walasa an be se ka k'an yere ye.

Adama Jokolo Kulibali.

Gabon

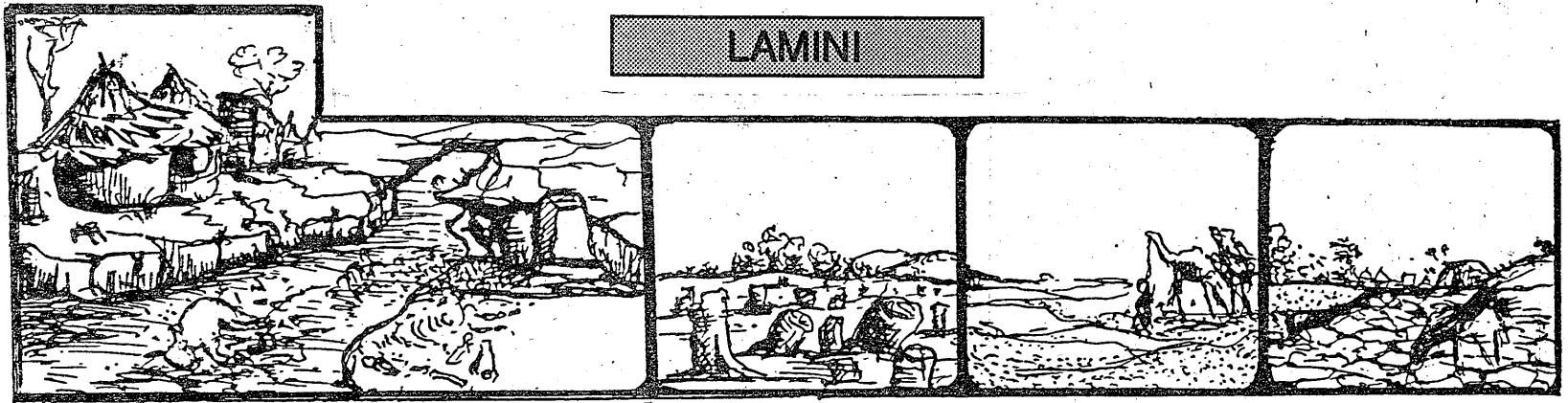
Fanga b'a fe ka ke saninkunfila ye.

Don ka jan, nk'a sebali ts. Gabon peresidan sugandi min tun bolodara kabini tumajan, o kera desanburukalo tile 5. Mogo 13 de tun y'i kanbo peresidanya nofè. Laji Umaru Bongo, min tun ye peresidan ye, ale fana y'i kanbo. Wote kera; ub'a fo cogo min, ama ke ni mankan caman ye. Nka kofe, sanni ka jaabiw bo, kerefekumaw y'a jira ko Umaru Bongo ye se soro. Kabini o kera, oposisyon mogow, n'o ye peresidan ka fanga konbaaw ye, olu k'u ma son, bawo ko namara kera. Abesoli min ye maa

bannen ninnu ka némogoye, ale de ye wele bila jama ma, ko mogo si kana son Umaruye, ko ale bena a kagoferenaman sigi sen kan, min ni Umaru Bongo ta te kelen ye.

Ntene don, desanburukalo tile 13, jaabiw bora, ajira la ko Umaru Bongo ye se soro. Minisiri min be jamana lakanani kunna, o y'a jira ko Goferenaman kelen doron de be Gabon, wa tow be ka fen o fen fo, ani ka fen o fen ke, o bee ye tijenni kanw ye, walasa jamana ka ke jugusago ye.

A. J. Kulibali

LAMINI

Kobi walima tulukuma - Jiri nafama

Kobi ye jiri ye min bë ye Tumayorow ani sumayama yorow la. A bë kafo jalaw fe. Jiri jan don, a janya bë se metere 10 walima metere 25 ma. A ju bonya bë taa fo metere 0,60 la.

- Kobi fan bëe bë mago ne, bawo kobi yere ye fura ye. A kise wusulen o bë tulu do di, nka tulu in te dun, a bë ke safunc ye. A bë farikolo tanga k'a kisi bana kuntanw ma (jelimisenninw,

kuru-kuruw ani mana...). N'a tulu bë tereke farikolo la, a bë koloci nogoya, a bë zanfala nogoya; n'a bë to ka tereke kun na, a ka ni kunkolowolo fana ma kosebe. Poroteyini min b'a la o bë ntumuufaga, wa a bë kobo fanna ban.

- Kobilu tobilen bë denmisén jo, sanko balodesé bë denmisén min na.
- kobi fara tobilen ka kunman nka a bë

kogodimi ban; a fara dajilen bë ke ka neko, fenwë'a la, minnujoyoroka bon cénimusoya la.

Jiri in bë nafa caman di. Nka (an bë don min na i ko bi), kobi n'a nogonna jiri nafama caman silatunuto don. An k'an jija k'u lakana!

Sidalamin Ag Doho

So ferelen

N'a fora lamini, an caman hakili bë taa kungokonona doron de la. Lamini dan te kungo ye. Lamini min ka surun an na kosebe n'an b'a kono sanga ni waati bë, o ye dugukonona ni soköani sokononaw ye. O yorow ka kan ka kerenkeren k'u saniya. Olu saniyalu ye keneya yere jujon ye.

N'an ye so yere ta, an b'a ye ko caman bë so jo k'a koron hali finge te temeyorò soro a kono. Sonuman dan te so ce ni ye. So bë se ka ce ne k'a soro a ma fere. Okama, fenetere ka kan ka ke sola. N'a fora fenetere a ma fo fulowonin do ten. Da ni feneterew mana tugu sufè, sokonona finge bë girinya. O te soro doweré fe hadamaden sinogoto bë fingejugu minnu fili ko. N'i wulila sogoma, i bë folo ka fenetere yele ka soro ka sin da

ma ko fana yele. N'o kera, finge bë kuraya so kono. Ni fenetere te yen dun? Finge te don. O so suguya ni kasagelen te ban. Kasagelen dun y'a dama bana ye.

Otemenenko, dow te gabugu jo a dan ma. Tobiliw bë ke so kono. O sisu yere te toto sokonomögow la. Ibe taa a soro du daw la, magasan te yen. A dukonomögow n'u ka minenw bëe de bë so kelen kono. Minen misenw de filifilien bë fan bëe fe. Nogo te ban o yorò suguyaw la abada. Nogo dun ye bana taamasiyen ye.

So ferelen te nafolotigiya taamasiyen ye. Ni so bë jo, a ka kan a donda kanja bë sanji bo yorò ma. A feneterew la, negefala fala bë ke sanfe. O bë tileja bali ka don so kono.

Job TERA

**Saheli Kanubagaw !
Saheli ka foli ni
barikada b'aw ye
San kura in Lahalaya
la.**

**Aw sanbo-sanbo.
Ala ka keneya d'an
bëe ma, ka sanwëre
jira an kenema na !**

**Saheli ye deme sors
ka bo pilan
enterinasionali
(Plan International)
yorò
kunnafonisëben in
laboliko la.**

CIKELAW KUNKANKO

Suman lasagoli kojuman

Suman lasagoli kojuman kalan min kera were kura Gunba Nowanburukalo tile folo n'a filanan san 1993 la Modibo Adulu Jalo ye dɔ sɔrɔ ka d'an ma o ko la.

Suman lasagoli kojuman kalan min n'an y'a ke, a batoli be tijeni dogoya kosebe. Kalan inkofe, kalanden bee kelen kelenna ka kan ka se:

- ka suman marayoro laben kojuman,
- ka sumankisew ladon kojuman,
- ka borew da kojuman suman marayoro la,
- ka suman marayoro konona jatemine
- ka sumankisew segesegé ka ne a tuma na.

Walasa ka nin baara in ke ka ne, baarakeminew bee ka kanka ninika fara nogon kan. Baarakeminew ye : furanan, teme, siliba, gaarianibasikiliye. N'olubee

kafora ka ke nogon kan, baara be soro ka tila baarakelaw ni nogon ce.

- Suman marayoro be laben ka bila sanni sumankise nali waati ce. A yoro ka kan ka furake k'a saniya. A be furake, ka wow ni perendaw geren. Senw ka kan ka dilan k'u furake.

- Borekorow ka kan ka laben ka faralenw kala ka kurawsan; kaborekolonw bila ibolo koro. Bore minnu jinginendon ani tijeniferenw be minnu na, olu be bo bore humanw n'a k'u bila kerefe u dan ma magasan kono.

- Sumankise bonnen ka kan ka furan k'u Flye ka naman bo a la kasoro k'u pese k'a ke bore kono. Namanw be fara nogon kan k'u jeni yoro la min ka jan

magasan na.

- Sumankisew be segesegé k'u bo nogon na. Sumankise selen, dafalen, jalenw ni saniyalenw de ka ni marali la. Tijeniferenw man kan ka soro sumankise la. N'o bee bora yen, suman seben be dilan ka bila sumankise la.

- Suman mana ke borew kono, u ka kan ka pese k'u bee girinya ke kelen ye kasoro k'u don magasan kono. U be bila magasan kono ka furance bila u ni kogo ce walasa temensira ka soro ka bo k'u furake ani fana k'u segesegé ni tijeniferen ma don u la.

Modibo Adulu Jalo
Werékura Gunba

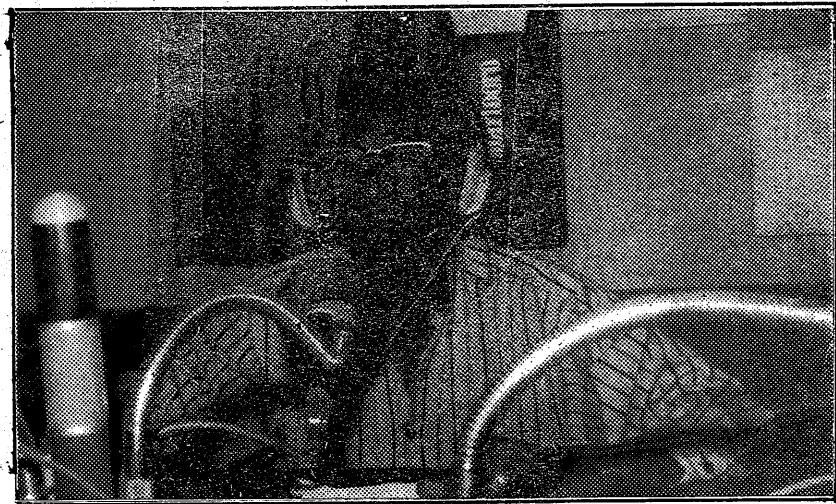
Poyikan poyi

Arojo Mali ka jeemukan min makadi senekelaw ye kosebe, o ye Poyi kan poyi ye. Nin ye jeemukan ni foliduman ye, min daminsna kabini san 1969, arajo la. A don Birama Kulubali tun ye

arajo so ntuloma dɔ ye bamanankan fo la.

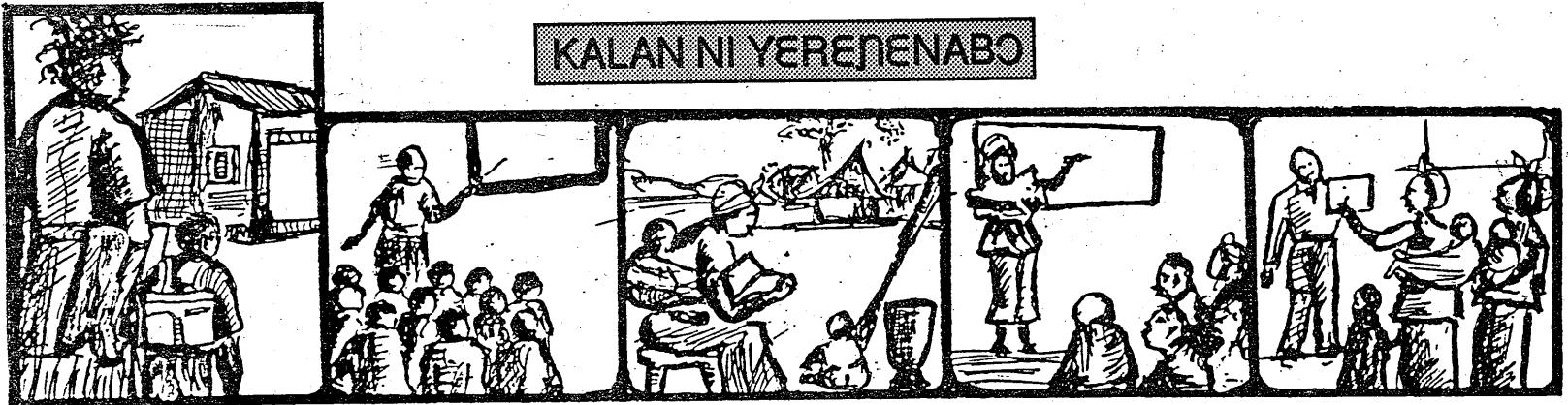
Poyi san 25 ye ninan ye.

Saheli hakilidara Morisumano kan an ka nin boko in na.

Mori sumano

SAHELIEENNE ka baara nesinnen be gafe dilan ma ani kunnafonissbenw. Baara in lawuilla k'an takanw yiriwa walasa bee ka kcne, si kana to dibi la. Jamana baara taabolo ka leya bee ma.

KALAN NI YERENENABO

Ka denkōnōboli Kunbē, k'a Furakē

Kōnoboli ye bana ye, min bē denw tōrō bi an ka dugubaw ni dugumisenw kōno. Nka an bē den min na ko bi fura jenamaw soro la bana in na, waatiw temenna, ni kōnoboli tun ye den minē k'a to san hake dōla, a tun bē fo ko kolobo ; uhun tijē don, nka an ka kan k'a dōn ko n'i ye kōnoboli donnēn ye den ka kolobo senkōrō, bana wērē b'a la, n'otē, den bē se ka kolobo ke k'a soro n'a makeni kōnoboliye. Kōnobolitaamasiyēn wye mun ni mun ye ? ni kōnoboli ye den minē :

- a ka banakotaa bē ye ji ye
- a juna bē jigin ;
- n'i y'a wolo sama, a jolen bē to.

Nin taamasiyen minnu b'a jira ko kōnoboli jugumanba bē den na. Fōlō, an ka mogokorobaw tun b'a fo ko ni kōnoboli ye den minē ko ji kana d'a ma, o tun ye fili belebele ye, min ni caman y'a faamu sisān. Ni hadamaden kōno bolila, denmisēn fara mogo kōrō ba kan, ji bē dēsē fari la. O de la sa, ni kōnoboli ye den minē, an bē fōlō min na o ye ji ye, ji kakan ka d'a ma kosebē.

Ni kōnoboli ye den minē, n'a tē foōnō an bē kēneyaji d'a ma. Kēneyaji ye mun ye ? a bē dilan cogomin o file nin ye :

- i bē ji litiri kelen wuli, walima temi weri n'e 12, a ka kan ka ke ji saniyalen ye,
- i bē lemurukumunin tige fila ye, k'o tila kelen ke ji in na ;
- i bē sukaro kise naani walima sukaro mugu weri tilance k'a la,
- i bē kogo mugu tori fila k'a la ;
- o tuma i b'a lamaga kosebē i b'a sigi fo a ka suma, i bē soro k'a di den ma, a kalamān mankan kadi den ma. Nikēneyaji dilanna, a ka kan ka di den ma waati 24, n'o ye lere 24 ye, walima tile kelen. K'a fo ko a to bē bila ka sini kōno, o te dē ! a bēs bē d'a ma o don kelen.

Kēneyaji mugulama sānta bē soro farama sin na, a lasagonnen konuman. I b'a dafara, k'a ke litiri kelen ji la, n'o ye worobineji saniyalen ye, walima ni worobineji tēyen, i bē ji wuli. N'i bē kēneyaji di den ma, i kana ji wērē d'a ma ; ni den bē

sin min, i bē sind'a ma kosebē, a kana tige a la cogosi la.

Ni kōnoboli temenna tile kelen kan, an ka taa ni den ye dōgōtōrōso la, ni kōnoboli ni foōnō ye pogon soro den na an ka taa n'aye dōgōtōrōsola. Walasa ka dentagan kōnoboli ma, ani bana suguya o suguya, denba ka kan ka saniya, ni a bē dumuni di den ma a ka kan k'a tēgē ko ni safunē ye. Den ka

dumuni ka kan ka ke minē saniyalen kōno. Sin man kan ka di den ma k'a soro denba nogolen don, den man kan ka sigi sumaya la, den bolo ka kan ka ci ka jōninsa kunbē a kalo kōnōton na. Denbana bēs bē se ka den kōnoboli. Kōnoboli dun bē se ka den sosegīn. Ala k'an kisi k'an tagan !

Adama Jokolo Kulibali

N'i bē sukaro ni kōgōji dilan :

*Kēneyaji kajī
den ma. An Kan
timināndi ya
a dili fe*

SAHELİ KALAN COGO

Saheli kalanbagaw, bamanankan sginiden kuraw kalanni kan'aw kamanagan. minnu ni minnu kakan olu file nin ye :

s = è - lefē = lèfē

ɔ = ò - soro = sòrò

n = ny - ninan = nyinan

ŋ = ng - ñomi = ngòmi

N'aw b'a fe ka kalanje ke konuman, a bē taamasiyen dannadow jateminē. O taamasiyen ninnu file nin ye :

- nin ye tomi ye. Ale de bē kumasen laban, ni ser'a ma i b'i. Jo.

- nin ye tomi ni nkori ye. A bē kumasen kōno, n'i ser'a ma i b'i lafiné dōonin, kan bē jigin.

- nin ye tomi fila ye a b'a jira ko kuma folen bē walawala.

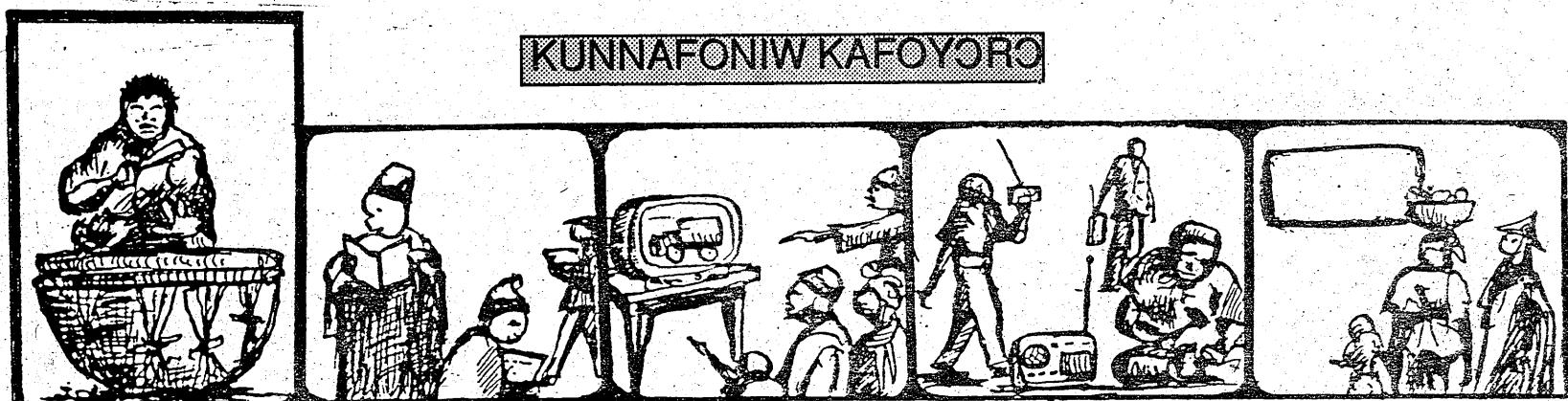
, - nin ye nkori ye, a bē kumasen kōno n'i ser'a ma i b'i lafiné dōonin, nka kan te jigin.

! - nin ye kabalitomi ye. Ale de bē kabalikuma sen, walima diyagoyalikumasen laban.

? - nin ye ñininkalitomi ye - A bē ñininkalikumasen laban.

An b'a jini sahelikanbagaw fe, aw kana kōrōtō n'aw bē ka Saheli kalan ; n'a y'a soro aw ka suma, aw kana dusu ; dōonin - dōonin don. Ji bē don ba la dōonin-dōonin.

KUNNAFONIW KAFOYORO

Sida kéléli don kerénekérénne

Djé seleke naani jekuluba min bë kénéya sabatili kunna, o ye desanburukalo tile 1 sugandi k'o ke Sida kéléli don ye.

O hukumu kono, jekulu in jemogoba ye wele bila djé bë ma, bë ka wuli k'i jo, walasa feére bë soro bana in kéléli la, bawo halibi fura ma soro a la. O de koso, Mali kono nogonajew kéra walasa, ka mogow kunnafoni kosebe bana in kan. Fura kelen min kóni b'a la an bë don min na ko bi, o ye saya ye. O tuma aw minnu bë cénimusoya ke n'aw sen na bolo fila ye, k'o ke kamaleny, walima sungurunya kanye : n sera nin hake in ma, nin hake in sera n ma; wa «jaasere» dë ! Sidato bë mogó miliyon yirika bo bi; wa farafinna ta de ka jugun kosebe.

Fen min kóni bë waajibya mogow ma, o ye mananin ye. Fugulan nafama kóni :

Awb'awjija fana, n'awtaara dogotoroso la, aw kana son soggoli ka k'aw la n'aw je ma soggolibine boto ye a manan kono. A ka kan ka dafara aw yere de jena. Caman bë denmisenninw kundi

ni lamu kelen ye, walima ka tabiyaw falen-falen : muru, lamu, kemesu, ani fen werew, minnu bë tigeli ke. Olu bë ka dabila, bawo Sida bë soro joli fana fe.

Sidato man kan ka ke bolokoféfen ye, bari sida te soro dumuni fe, a te soro wosiji fe, a te soro negennataa fe, a te soro jifilen fe. Ni sida bë mogó min na, i man kan ka maloya n'ayé, bawo sida bë mogó mine ka soro n'a ma ke ni cénimusoya sira doron ye.

Caman bë nininali ke, mun na wariba bë don, sida kéléli da fe, ka temen banajugu werewkan ? Kénéya sabatili jekulu y'a jira k'a fo tige don, bana werew bë yen minnu ka jugun kosebe, utijenino ka bon fana i n'a fo sumaya n'o ye palidisimu ye. Nka fura b'o la. Fura dun te sida la folo. Wa sida ka ca denmisenkunda; oludunyedjé sinsin bere n'a kalaméne ye. O tuma ni je ma nini a kéléli la, Ala k'an kisi, a bë ke djé bë sata ye.

O de y'a to wari min bë don sida kéléli da fe bi, a bë se miliyari yirika ma.

Adama Jokolo Kulibali.

Kameruni Do bora baarakelaw ka sara la.

Kabini Nowanburukalo temennen, Kameruni baarakelaw nigoférenaman bë nogon na. O soro la mun fe ?

An bë don min na, ko bi Kameruni goferenaman nahn'i can k'i jo ko ka do bo baarakelaw ka sara la; u ka foja, goferenaman b'a fe keme o keme bi duuru be b'o la, o köröye ko sara tila bë tige. Ni mogó min ka sara man ca o la, a tigi kóni bë manumako ke. Kameruni

baarakelaw ma jen ni nin maloya ye. Baarakelaw y'a jira ko ni u ka sara ma to a nóna, u bë baara bila. A ma je min ko a kér'ye.

Aye baara bila desanburukalo damine folen yala nin waleya in bëna goferenaman bo a ka kan.

L'an tak'ala here ye !

Adama Jokolo Kulibali

Ténenkun : Sosobew ni Salsalbew ye nogon faga

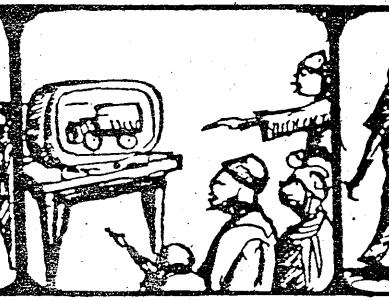
Desanburukalo tile 8, Ténenkun mara la Sosobekaw ni Salsalbekaw karila nogon na burugukene do nöfe. A bë san 50 bo, mankan bë senna kéné in no fe. San 1936, Zanwuye kalo la, faamaw y'a sariya tige ka kéné di Salsalbew ma. O temennen kofé mankan nana wuli tugunni san 1939. Kéné dira Salsalbew ma tun. Nka aw k'a don dugukoloko kélé ye fen ye hadamadenw te jine min kó. O la sa, desanburukalo tile 8 san 1993, nin kabilia fila ninnu karila nogon na kéné in nöfe. A ko juguyara kosebe. Maa 16 ni tor'a la n'olu ye Salsalbekaw ye. Sosobekaw maa 26 de nitora kélé in na. Salon ni jina, ni Salsalbekaw ka misiw donna burugukene na, Sosobekaw bë misi ninnu jogin, u bë döf faga yere. Nka jinan, u nan'a ye k'u jo te ni waleya in na. Mogow ka folo, u ye maa 7 wuli ka ta yafa jini u kélé nogon fe. Yafa jini labanna ka Bangi balaw la. Salsalbekaw ye maa 7 ninnu kunben ni mugu ni kise ye. O kelen na sa kabilia fila ye nogon ben ni marifaw, ni berew ani muruw ye. I k'a don furunjogonmaw ye kélé ke fo ka se nogonfaga ma (Bawo kabilia fila ninnu ye furunjogonmaw ye).

Kélé temennen kofé, faamaw sera kabilia ninnu na, ka taa fokaben ke u ni nogon ce. Sanni man kan ka da, faamaw y'a jira ko burugukene in taama können don folo. Ko maa minnu kéra sababu ye ka kélé wuli k'olu na taa bogojeninen kan k'a kiri tige k'u nangi walasa a nogon kana ke bilen. A jirala fana ko maramafénw bëna miné kabilia ninnu mogow la.

Job Tera.

KUNNAFONIW KAFOYORO

Bamako suguba jeninatun: Tugu wa latige?

K'an kelen-kelen wuli; dubabu numan! Ni mögöw girinna ka wuli nögön fe, o te numan ye. Utikalo tile 28 su k'a duguje a tile 29 na, bamakokaw girinna ka wuli nögön fe, k'o sababu ke bamako suguba jenini ye. O kasara ma dogo mögö si la jamana kono an'a kokan. Sugubulon bee de jenina bogobogo.

A ma temen kalo duuru kan, kasara were kera sugu kelen in na.

Desanburukalo tile 13 su k'a duguje a tile 14 na, sugubulon tilebinyafan fe, bitiki döw jeni na.

Bitiki ninnu tun ye jekulu do de ta ye, min be wele benkadi.

Tijenniba kera kasara folo la cogo min, tijenniba kera nin fana na ten. A be fo cogo min na, bitiki min jenina, a be taa bitiki 150 la. Wari min tijenna, o kasabi be taa miliyon caman na.

Ko folo ye Aia no ye, nka filanan; Lyere noninb'ola de! Odela hakilinawtilalendon : dow ko niye nemogow ka tigesonyali ye,

bawo folo kera, a fora k'o soro la kuranjuru do jenini fe; Ee! ne ma nini o la; n'a fora ko nin fana ju bör'o ko kelen na, aa ! o be mögö kamanagan. Nka döw yere b'a fo ko mögö naniyajugu döwde b'an senkoro, n'o ye politiki mögö kuntanwy; k'olu de be ka nin waleya jugu ninnu ke, walasa kun be se ka don fanga ni jamanadenw ce cogo min.

Yoro jeninen kolisilikela, n'o y'a garadiyen ye; o ka fo la, tasuma wulilen, u ye wele bila tasumadugalaw ma; olu ye lere fila nögön ke folo k'a soro u ma na; wa u be na tuma min, o y'a soro tasuma ye tijenni ke; wa u nana ni mobili kelen dörön de ye. Möbili kelen be mun ne nin tasumaba in na ? Sugubulon jenini fana kera tan. Nin koni ye fen ye, min koje ka gelén. Aw minnu ye baara kebagaw ye, aw de ka kan ka ke fasodenw ka bila la sanga ni waati. Nka n'a fora aw te ye joona, o koni be mögö dabali ban.

N'an y'a lajé fana, jalakiba man kan ka bin u kan, bawo ni jamana ma baaraké minen d'u ma, u be mun ke?

Nka Ala k'an kisi nin kasara ninnu nögön were ma !

Adama Jokolo Kulibali.

Dö farala Mali kalansow kan :

Alimanw ka demejekuluba do ye kalanso 9 jo Kati. Kalanso ninnu jora Zan Piyeri Konate ka lakoli la, a be fo yoro min ma ko misen. Kalanso ninnu kurubonkarilia nowanburukalo tile 25 alimanw ka lasigiden fe.

Alimanw ka mögö caman were tun be kene in kan, ka fara Kati méri ni mögö werew kan.

ALimanw ka lasigiden ka kuma kono, ay'a jira ko Mali ye jamana ye, min tolendon ko kosebe kalanko ta fanfe. Olu ka baara koni ye k'an deme ka kalanbaliya kele ka bojamana kono. Ako, n'u ma dese fiyewu, u naniya ka lakoliso 600 jo Kulukoro mara kono, ka fara bamako kafo kan. Ala kan'u desel

Adama Jokolo Kulibali

HCR nani sinsinni Mali kono

HCR n'o ye cakedaba ye min be deme don maa wulilenw ma (minnu ye faso bila), o bolofara do dayela Tamaraseti (Alizeri woroduguyanfan fe). O bolofara in nesinnen be dumuniko ni keneya ma ka se mögö ma, minnu y'a naniya ka segin faso kono.

O hukumu kelen in kono, da sera miliyari kelen ma, k'o bëna di san 1994 kono. Kasabi in bëna don da min fe o ye jiko ni kalanko ye ka fara keneya, ni siyoroko kan ani fen caman werew, minnu be soro ladon.

HCR y'a naniya k'a ka bolofara jensen jamana fan caman na walasa k'a ka wale folen tiime; Gawo b'o la, Kayi b'o la ka fara Lere ni Kidali kan, ani jamana fan werew.

Sidalamini Ag Doho

Afiriki «du Sud» ni Mali ce

Afiriki «du Sud» ye farafinna jamana do ye, min sigilen be woroduguyanfan fe. Jamana in ni jamana caman ce tun tijena, ka da 'siyawoloma kele kan, min tun be tubabu signifew ni farafin yerebolowni nögöncé. Nka sisan Afiriki «du Sud» ni jamana caman ye nögönsirataama damine, bawo siyawoloma kele in duga kosebe.

Nowanburukalo tile 25, Mali ka jekulu döjetaama ke Afiriki «du Sud». Jekulu in ne mögoya tun be Yoro Jakite bolo, o ye minisiri ye, min be an ka dugukolonafolok, jiko ni kuranko kunna. U taara lajeba do de la, min kera Afiriki «du Sud» : lajé in tun nesinnen don dugukolonafoloko, jiko ni kuranko yiriwali ma. Mali jekulu in ni Afiriki du Sud peresidan tun ka kanka nögön ye, n'o ye Dekilériki ye; o temennen kominisiri Yoro Jakite tun ka kan ka peresidan Alifa Umaru ka donnbolo (sében) di Nelson Mandela ma, ale ye farafinw ka pariti belebele ne mögö ye, n'a be wele ko «ANC».

Adama Jokolo Kulibali.

SAHELI kanubaaw,
 jensenni jekulu ka taama ma
 se yoro bee la. Ni min ka
 dugu ma kunnafonisében in
 soro, i be se ka bataki ci an
 ma B.P 2710 la.
 Tél: 23.14.29 (Bamako),
 walima i be se Bamako. An
 ka baarakeda nesinen be
 sogoninko musojiginso ma,
 Nimaga ka Sangaso la
 faramansi sanfe.

HADAMADENYA TAABOLO

Morikalan ni Garibuya

Garibuya kera fén ye Mali kono bi, min bénini ka morikalan dawula bin.

Fofolo, morikalandenw de tun bëgaribuya ke. Mun na morikalandenw dörön? An balimaké cemán Jara, min ye baara ke UNICEF ye, nin ko in kan, ale ye fén min sén garibuya kan, o bë jininkali in jaabi. A ka nin baara kono, a ya jira ko kabini lawale la, morikalan basijira Tumutu.

Nka, o waatiw la, a tun te ke ni garibuya ye; kalandenw somogow de tun be jo ni kalansow musakaw ye.

Dow ka fo la, Seku Amadu ye morikulansow caman sigi sen kan hamudalayi; walasa ka kuncebaya ni yaada kélé ka bo kalandenw dusukun na; a y'a waajibya u ma, u ka to ka garibuya ke k'u yére balo. O koro tun te doweré ye, ka kalandenw kalan yéremajigin na. Wa garibuya tun dagalen bë sufela dörön de

la.

Bi garibuya suguya cayara.

Morikalandenw b'a la, desébagatow b'a la, banabagatow b'a la, wa baarakedenw yére b'a la.

Tjéne don, banabagatow ni desébagatow ka kan ka déme, bawo an ka jamana ye hine jamana ye. mogo caman bë yen bi, olu b'u faso bila ka na duguba kono baaraninina, u bë baara ke tile fe, sufe u be palanninw don u kaman koro, ka t'u jo walisodaw la ko «dala garibu». O ye fén ye, anw dunanw n'aw dugulenw, bëe ka kan ka min jate mine kosebe, n'an b'a fe jamana ka taa ne.

Ee, i bë bo so k'i be na baara ke, i bë garibuya ke k'i labalo, i ka to so, o ka fisa! N'i ye bamako dugukonona yére ta bi, garibu 13.000 haké de b'a kono, a tila bëe ye lujuratow ye.

Nka ajate minsna k'afé, komorikalandenw be tile kuru ke dölli la hali u te kalan yére

masoro. Dow ka fo la, karamogó dow be kalandenwbila baarawla, walima warinini na u yérew ka musakaw kama. Morikalanden caman bë yen, minnu bë sëgen kojugu.

Denmisenni fitinin dow yére bë yen, i bë Ala kali ko somogó t'u la; su fara tile kan u be garibuya in na; dumuni suguya bëe be d'u ma; u b'olu ke nogon kan k'o du. Eel nbalimaw, kono te ko koyi ! O de y'a to caman bë bana, olu furakeliye gelye dan bëe ye.

Garibudenmisén caman bë kewagabonw ye, wa tege dun te se ka da olu kantugun. Kalan ke kun ye denmisennin ka se ka dijé taabolo don, ka donniya soro k'a mataarafa, ka silameya faamu, k'a fesefese mogo wérew ye; nka n'o te ke, fo ka denmisénw to bajanbila la, o ye fén ye karamogó ni jamana nemogó ani denmisénw somogó ka kan ka min laje nogon fe, walasa fura bë soro nin ko ninnu na cogo min, ka ladamuko human di denmisénw ma, k'u kalan cogoya human na.

Teyo Hageman.

Bamako dabanaani kéra da wocc ye

Ni kuma diyara an ye, an bë se k'a fo ko Mali kéra ngonkoro jamana ye beejefangako hukumu kono; bawo n'i ye farafinna jamanaw ta kelen kelen, minnu ye beejefangako matarafa k'a nini sen ni bolo la, Mali be jamakulu folo fe. O la sa, foyiman kan ka ke beejefangako la min be ke malidenw ma kura ye.

Nka nin beejefanga kana ke an bolo beejefanga ye de !

N balimaw, k'a fo mogo bë yen min te fill ? Ni min y'a don k'a le be fill la, o k'a yére ka filli ladilan, ni min yére ka filli for'a ye o ka son.

N ka Un-un! ni min ka filli for'a ye, ka kuma o fe, o bë wuli k'i nesin faso ka fendlannen do ma k'o kari; o ye fén ye min ka kan ka kon kosebe.

Nin bëe sorola nowanburukalo tile tan ni wolonwula don. O don, n'o benna arabadon do ma, goferenaman kelendon ka sorodasi jekulu min bila yurugu kéléli kama, o jekulu de cunna dabanaani na. Mogo o mogo, ni yamaruya sénan t'i bolo, feerefén dun b'i bolo min te faso fén dilannen ye, e ka minenw bë mine. A kóni kéra sa i n'a fo waraba donneñ misiw

cela. Ninnu kóni y'u ka baara ke, bawo faso de y'u bila a la.

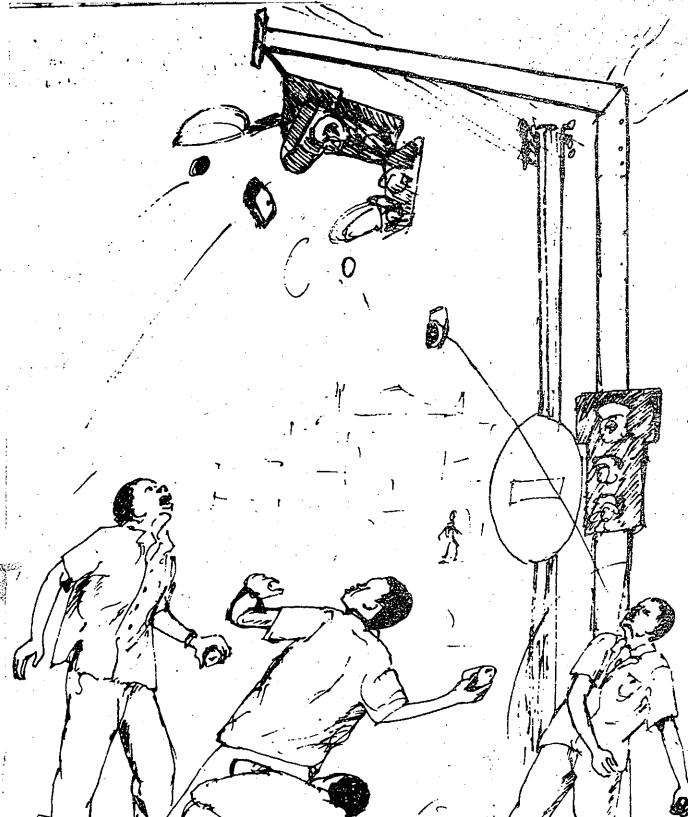
N'an y'a laje konuman, an b'a don, ko nafoioko te se ka taa ne niyurugu ma kélé. O kélé in de daminenja jamana nemogó fe. Nka o bëe n'a ta, dow ko goferenaman binh'ukan, o turma siradala yeelen minnu b'a to siratigéil bë nogoya, u wulila k'olu dow kari, ka goferenamanbaarada móbili dow jeni. O fén minnu tijenné file nin ye, olu te goferenaman ta ye, o ye fasoden bë de wosi ye.

Goferenaman ka nin wale temenna fasoden human camanjiminsira fe, bawo tijé yére la yurugu ka kan ka kélé.

Paritipolitiki caman y'u naniya jira nin na kosebe ka goferenaman fo a ka walejuman na. Nka dow ye jalaki bin goferenaman kan, ka d'a kan u ye mogow bila ka na cun feerelikélaw kan. Bëe da kóni benna kelen kan, o ye yurugu kéléli ye, tijenni min kéra o ma diya mogosi ye. Tijenni kasabi bë ta fo miliyon 21 nogon na, n'idun ye yurugufen ninnu kasabi jate o te temen miliyon 10 nogon kan. Tijenni nin senfe, mogo këme ni k'o nogon minen; nka a bëe bilara fo mogo 7 nogon,

olu kóni taara kasol la.

Adama Jokolo Kulibali.

HADAMADENYA TAABOLO

Finenbōnsenkōrō (a tɔ)

Nka nin bee tēmennen kō, an kana jinē medayi jé do kō Finenbōnsenkōrō man jugun, nka n tē n kōfîle so la, o de bē hadamaden danbe bin.

An ye tunganataa lagosi, an ka kan k'ā dōn ko nafa bē soro tunganataa la fana, nka hakilima de be o nafa soro, bawo hakili de bē no kē dulonye. Denmisēn min, ne ni hakilina numan bora so, k'ā fo de, a n bēna taa tunga fē, nka n bē taa fen jini sanni samiñjé ce, ni samiñjé sera n bē segin. E bē se ka nafa soro tunga na. Tunga nafa te nafolo'dorōn ye koyi. Tunga nafa do ye donniya ye, faamuyali caman i b'o dōn dijē kan bawo dijē te dōn ka ban, wa mogo kelen te se ka fen bē dōn, i n'a fo do bē do dōn do tōdōn. O tuma, hakilima mana bo duguba kono n'a ka donniya ye, kana n'a ye a ka cikēdugu kono, a bē se ka donniya nin fesefese dugudenw ye.

Misali : An ka dugu misenw kono, caman hakilila ko duguba konona fen bē ka ni, ko dugumisenw fosi man ni, dōw fana hakilila ko duguba fosi man ni. Aa, nin ye baara ye i ne koni hakilila, sanni i k'ā fo i kunte nin kajni, nin man ni, i ka kan k'ā fen fila don kosebē, ka soro k'u da hogon koro, walasa ka se k'u sanga hogon ma, n'o kera, i b'a soro tñenēn bē soro fan fila in bēla, i n'a fo numan bē soro cogo min na. O tuma, minnu ye numan ye, i b'olu ta, ka jugumanw to yen n'a ma kē ni fan fila in si dawula, binni ye.

Mogo caman jena ko ni e mogo min ma duguba kē, ko i jé ma yele, ko i te ko kalama. Neyele koro te ko n bē sabara numan don, walima duloki, walima ka jenadubalen finba don n jé na, ka n kaman wuli k'ā soro kise fosi te jaba la. Neyele koro de ye yéredon: bawo bamananwko; «jidon» o sodon o, yéredon de hogon te»; sabali ani danbe sinsinni fana ye yéredon do ye.

Ni denmisēn hakilima ye baara numan dege tunga na, sanni i k'ā fo k'ī bē taa tunga na sanwērē, baara in dun bē se ka kē i ka dugu kono, a laje o tuma i k'ō baara kē i ka dugu in kono, i k'ī sigi k'ā nafa laje. An ka misali ta mogo kan, mogo min ye nako baara, walima jiriforo baara kē mogo faamuyalen bolo duguba kono, ka ko caman faamu o hukumu kono. I mana na i ka dugu kono, i dun b'a dōn nin baaraw bē bē se ka kē i ka dugu in kono, tile ma

bolet min file nin ye, nakobin, i k'ī ka salon taama nafa jira dijē na !

Tungafetaa nafa te fo ka ban, a tōnō te dun ka ban, nka nin bee bē soro hakilima de la; mogo min b'a dōn, ko a ka kan ka segin so bawo a kalanna, kalann korō te dōrōn itaara lekoli la, walima morikalan, walima madarasa, kalann korō ka ca. Do ye dijē yaala ka dijē dōn, ka ko faamu, ka na faso kono k'o dōntaw di mogo werew ma, ni danbe, majigin ni muju ni sabali ye. An balimamusow, an balimacew, aw minnu bē tunga na, aw ni faso ma kēlē, faso ma fen kē aw la, aw ma fen kē faso la, aw k'ā dōn ko faso b'aw wele, faso b'aw kono, aw y'a laje ka segin so. Aw minnu ,ni tunganataa naniya baw kono, aw y'a hakili munumunu kosebē, bawo tunga ka gelen sanko an bē waati min na bi, dijē fen bē yelemana, beeje fanga tile wulila, an k'an jiia an ka se ka caman kē an ka dugumisenw kono, halini u ma se ka dugubaw soro, u k'u yere bo, u ka segin u sawura kōrow la, k'u dawula bonya, k'u danbe segin a nona.

N'i y'a men duguba, a gilli de bē dugumisen na nka o te se ka sementiya cogosi ni an

ka cesiri ni an ka banban te; aw minnu taara tunga na ka ko werew faamu, a ye na aw ni anw sorobagaw ka je k'an hakili fara hogon kan, ka hakililataw falenfalen, ka don dakelen fē, ka bo dakelen fē, ka je ka bii fo i n'a fo kōrio kulu.

Bamanan donkilidala dō ko :

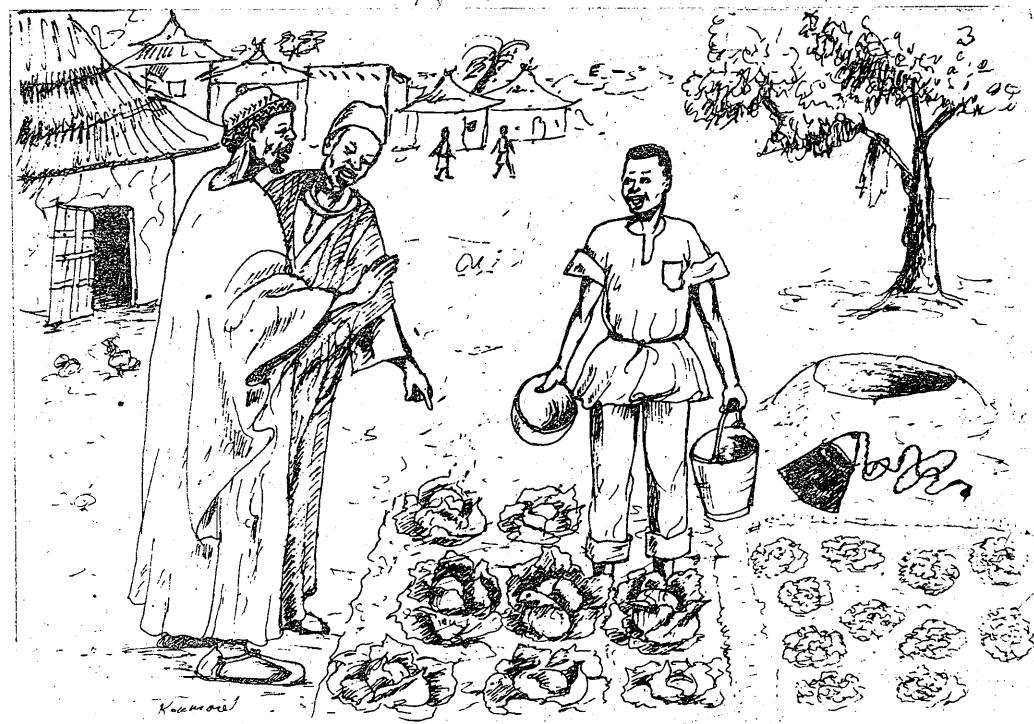
«Kono dajelen be bii fo, kononin kelen bē mun fo an ye.....?» Kononinkelen koni te se ka fen fo.

Tunganataalaw, n'aw nana, aw kana to aw kelen na, aw minnu fana tora dugu kono, aw kana aw kun suli ninnu fana ye, baw aw bē ye mogo kelen ye. Galedugu ni dugumisen, si man fisa ni si ye, nka o te se ka sinsin anw denmisennin tunganataalaw kafaamuyaliko, anw minnu be taa ka segin.

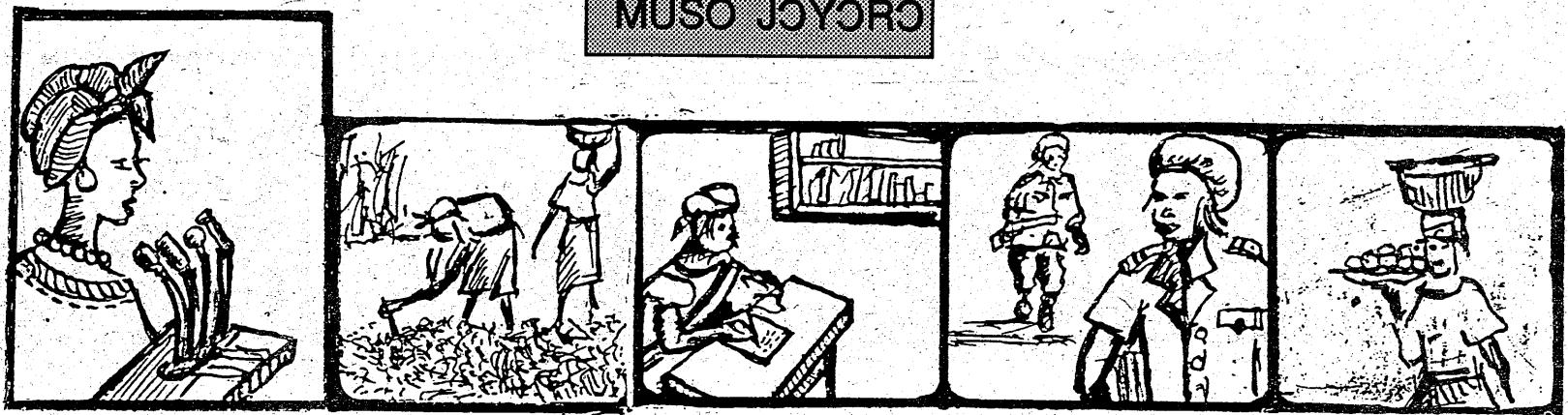
N'i yere ye nin dajē fila da hogon koro, ib'a faamu k'u jelen don dajē kelen na : dugu, gale, ani misen de b'u bo hogon na. Galedugusigi kana i jinē i bokolo kō, dugumisenin sigi kan'i danbe bo i la. Ninnu bē be tali ke hogon na.

Tunganataa man jugun, nka yere donbaliya de ye bana furantán ye. Ntaara tunga na n ye fen soro, n nana so n ye fen kē. Wa tunganataa file.

Adama Jokolo Kulibali.

MUSO JOYORO

Konodimini musow ka kalan nafa

Balikukalanso fila de bë Konodimini. Cew ta, ani musow ta. Cew ka kalandenw tilalen don sigiyoroma fila ye : kalanden jolenw, ani kalanden kúraw.

Cew ka kalan ye su ye, anw musow ta ye tilefela ye.

A te fen tine an si ma, a t'an ka baara werew sa.
kalan in nafa yere de ka bon an kan kosebe.

Safune dilan ke ko numan, an bë s'o la. Anbegaladon ke, an bë nakobaaraw ke.

Nin bëe la min yere y'an nimisi wasa kosebe, o ye kalanje ni sebenni ye. Ka sebenni ni kalan ke i fakan na, o ye nafaba de ye, dan te min na.

Anwfeyanbi konodimini, musocaman mataa nansaralakoli la, nka olu bëe bëe kalan ni sebenni ke balikukalan na. Anka cew fana ma sigi, uye kofaamu,

u b'an dëme kosebe. U bë sannifeere ke, u bë taa wari ta waribon na, u bë malogosi ke.

Anw Konodimini musow bë wele bila Mali musow bëe ma, u k'u cesiri balikukalan na, bawo a nafa ka bon kosebe.

Awa Suko
Konodimini.

AFEMU

AFEMU ye jekuku ye min cesirilen bë an ka togoda npokotigiw ka kalan ko la.

bawo, AFEMU musowy'a kolosi, anka

na, u bë dugubaw sira ta, ka na baara jini: feere, tobili, ani sokonona baaraw. O waati de y'u ka kono minen nini ye. O la sa, kalan ko te jigin u kono tun. U

Obalikukalan sen fe, ubë kunnafonidi u ma, banaw kan i n'a fo sidabana, dilanna banaw, bolokoli, bange kolosiliw, jeya siratigew ani demissen banaw u bë kalo wolonwula fo ka taa se kalo seegin de ke o kalan na.

N'u ka so-taa tuma sera, afemu jekulu bë seeréya seben di u ma min b'a jira k'u ye kalanso matarafa.

Kalan in kono, pamu bë ladiyali fenw di u ma; i n'a fo sanjo, tulu, sogo, jége.

O tuma, an balima nusow, n'aw b'aw denw bila ka na dugubaw kono, a' y'a fo u ye, u ka AFEMU jekulu yoro nini, k'u togow seben kalansow la.

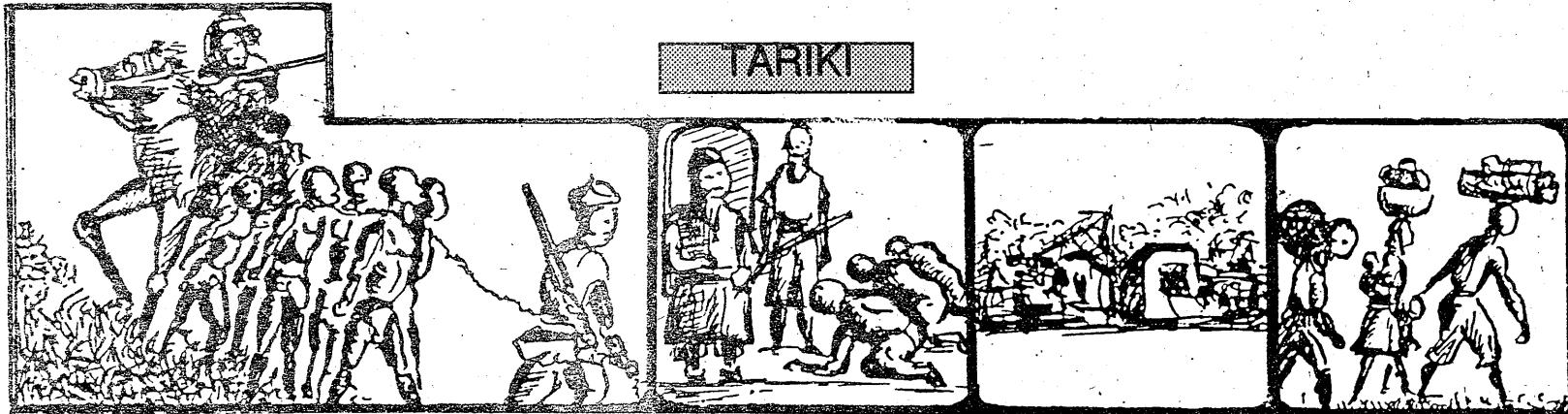
Una kisi konojuguw tali ma, una tanga bana kuntanw ma. Kalan in bë ke ukun fu. Uté kalanké minen san, udanye ka na u sigi kalanso kono, ka kalan ta ni sebe ye.

Denbatigi bëe janiya ye kelen ye, Afemu bë bëe ka bila la.

togoda npogotigiw, kabini u san naani, u baw bë u bila baara misenw na i n'a fo, den mine, yorofuran, o n'a noggon na caman. N'u ye san tan soro tuma min

bë to dibi la, fôdibi jugu. afemu musow, jekulu min b'a fe muso tow ka yiriwa, bë npogotigi ninnu kafo noggon kan sufé, ka baliku kalan ke u kun.

Marakala barasi: Sudan sendikako

Marakala barasi te fo Maliden si ye tun. A nogon te Saheli jamana si kono. Nka an k'a don k'a fo ko barasi in dilanni geleyara. Mogo caman ni tora baara in na. O mogo ninnu ce la, dow bora jamana werew la ka na. Baarakelaw tun ye kulu fila ye. kulu folo nana sorodasiceta hukumu kono. Olu te se ka ban baara ma cogosi, bawo tubabu tile tun don. Kulu filanan mogow nana u yere ma. Olu de tun be baara ke ateliyebaw kono.

OFISI ma barasi dilan, STIN fana m'a dilan bawo goferenaman ma son k'a baara di u ma. A ye baara in latemén konsorisiyomu ma n'o tun ye cakeda duuru faralen ye jogon kan. O kera san 1935 la.

Barasi dilantuma y'a soro alimanw ye kele bin Faransi kan. Konsorisiyomu mago tun be cakeminen minnu na, olu si tun te soro Mali la. O de kera sababu ye ka barasi dilanni men senna.

San 1945, kele banna. Yelemba donna nansara ka fanga taabolo la ka jesin farafin ma. O ma soro dowere fe, farafin ye cesiri min ke Faransi ye alimankele la. Sani kele ka se, farafin tun be siran nansara je; nka kele temennen, o bee banna. Faransi y'a jini a ka farafinjamana maraleni fe, u ka depitew sugandi, minnu ni nansara depitew be baara ke jogon fe faransi depitesoba la. Ufuweti Buwani tun be o depite sugandien ninnu na. Olu ni nasara depitew jera ka sariyaw ta minnu be tali ke farafinw ka hadamadenya taabolojuman na.

Sariya kelen sigira san 1946, awirilikalo tile 14 la. Ko Ufuweti ka sariya ; o sariya tun be jagoyabaara dabilali de kan.

San 1945 la, Okutoburukalo kono, Marakala baarakela dow murutira ka da a kan, u ka sara ka dogo u ka baaraketaw koro. U y'u kanto konsorisiyomu nemogow ma ko ni do ma fara saraw kan, k'u be baara bila. O kelen, konsorisiyomu nemogow ye wele bila komandan ma. Ben ma se ka ke. Don min sa ni baarakelaw murutira k'u be ateliyew konofenw bee tige, wele bilala komandan ma tugun. A ni sorodasiw nan.a Okelen, fokaben kera, do farala baara kelaw ka sara kan.

San 1947, feburuyekalo tile 27 Zaki Dunbiya ye baarakelaw fara jogon kan ka sendika sigi. Ale yere tun be baara ke Marakala. Warimarala tun don. Marisi kalo la, Abudulayi Jalo min tun ye Mali sendika nemogoye, o nana ka bo Bamako. A ye Zaki deme ka sendika sigi ka je. O wale in ma diya konsorisiyomu nemogow ye. U ye Zaki Dunbiya bo baara la. Nka han, a ma diya del. San 1947, marisikalotile 17, baara kela bee ye baara bila. Komandan nana fokaben ke konsorisiyomu nemogon ni baarakelaw ce. U sonna ka Zaki ta baara la kura ye. O ye bee nisondiya. Nka o tun te, kow bannen ye de.

San 1947, awirilikalo tile 23, gerekwu wulilatuguni. Baarakelaw bee ye baara bila, ko do ka fara saraw kan. O

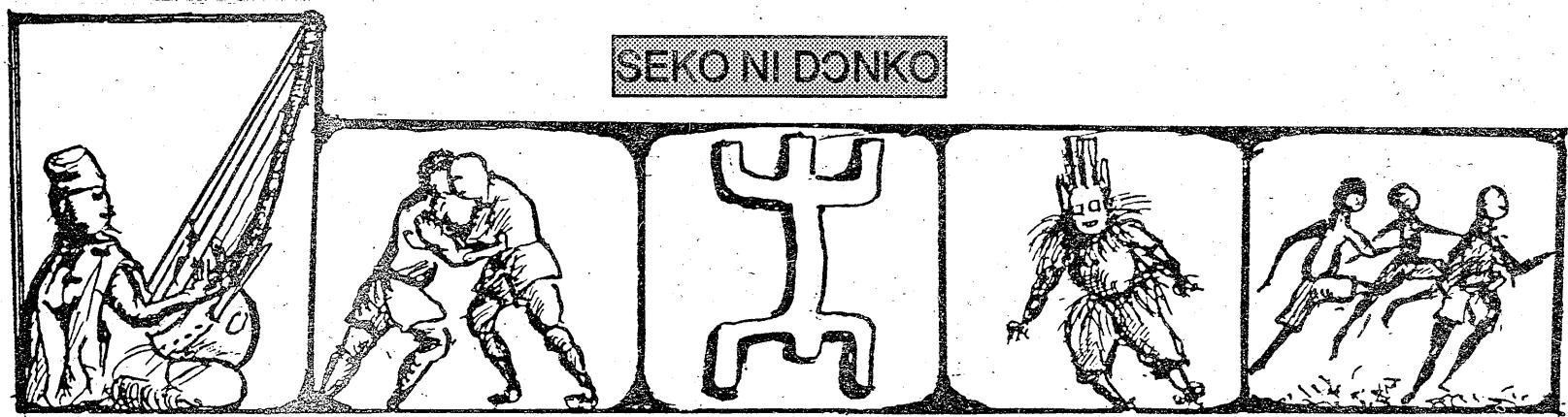
dugusaje, baarakelaw caman ni sorodasiw karila jogon na. Polisiw ye Zaki Dunbiya mine k'a don kaso la. Rene Mejor ye caman fo an ye a ko ninnu kan. Ale yere tun be baara ke konsorisiyomu la a waati. Nka a erereterera sisan ; a sigilen be Pari. A ka fola, baarakela murutilen dowtaara u sen na fo segu K'a jini ko zaki ka labila faamaw fe. Nka halibi, mogo dow tun be yen minnu ma son ka baara bila. Olu ni sendikamogow ye jocogn gosi...

Awaatinin bilenna nansaranw da la fo u tun b'u yere jini ; sabu u siranna farafinw kana na se u ma. Nka tige yere la farafinw tun te dowere jini horonya ko.

Sanni awirilikalo bantuma ce, konsorisiyomu ye baarakelaw bee gen. Mekalo tile 7, u ye zaki ka kiri tige k'a bila kalo 18 kasola. Okelen, Abudulayi Jalo nana Marakala ka baara kelaw dusu wili, nka o waati y'a soro be tun segenna ka ban. Mekalo tile 13, baara damineni tugunni nka konsorisiyomu nemogow ma son. Sendika nemogow ka segin ka na baara ke.

San 1947 la, Zuluyekalo tile folo, konsorisiyomu ye barasi ni ateliyew latemén OFISI ma. Baarakela minnu tun be konsorisiyomu la, olu donna ofisi la. K'a ta san 1947 la sa fo ka taa se san 1951 ma, sendika si ma sigi Marakala tugunni.

Fatogoma Jara
ani Aoua Fofana Pari - Faransi

Ka farafinna ban, ka t'i coogo fo farajela.

Tulon te sebe sa, wa mugudun te barafsa. Nin y'an ka jamana kuma koro ye, wa tine koro don.

Faransikaw ka arajosoba, n'o ye RFI (EREFI) ye, a be jenajeba sigi senka san o san farafinna jamana do la; seko ni donko hukumu kono. N'in y'a sije fila ye jenaje in be ke ka da jogor kan Bamako. San 1984 ta kera yan. San 1993, n'o ye ninan ta ye o laje fana kera yan novanburukalo tile 27 ka t'a bila fo desanburukalo tile 4 na.

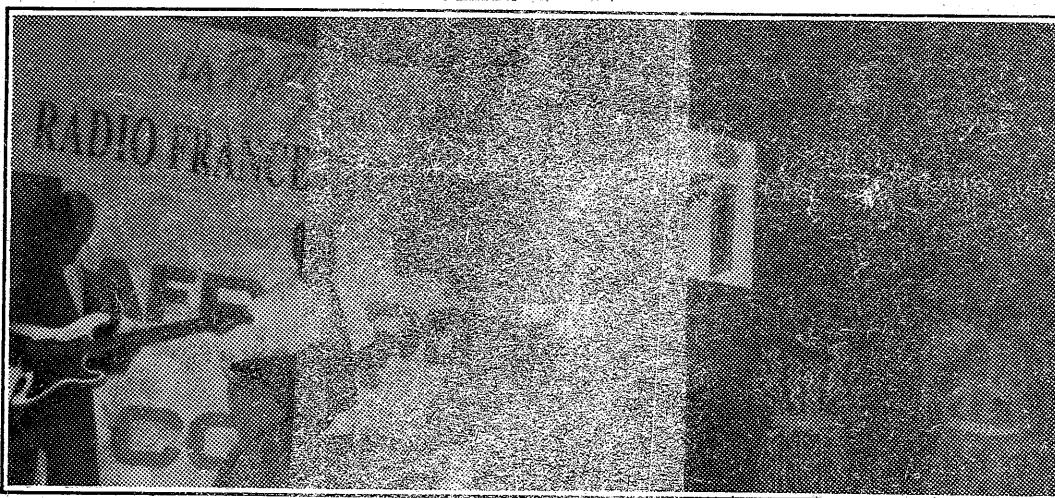
An ka faaba ye folikela caman bisimila minnu ye maa caman bila

«foorikabonjakoro la».

Nowanburu kalo tile 27, Faransi togola sobaminbe Bamako, ofara ikodakonjin. Iaara minnu tun be yen o don, o tun ye Nahawa Dunbuya, Jeneba Jakite ani Safi Jawara ye. Nin don faransew togola soba in kono, dunu ni bala nkoni ni file, ka fara don ni donkili kan, ninnu bee tun ye filelifen ye. Mogow nimisi wasara kosebe. O fa bannen ye de ! Nahawa min, n'a ye ladiyallien soro san 1981 na nin jenaje in hukumu kono, a n'a ka «jekulu», bena taama ke nansara jamana nin jenaje

kelen in lahalaya la. Olu hakili la u na do fara faso kunna wololi kan faso kokan. O temennen kof, kalansoba min, n'a be wele ko INA, ni seko ni donko kalan be k'a kono, jenaje tun be ke yen fana. O jenaje tun ye su o su ye. Jiralifen caman fana tu jensennen be kene kan ; o jiralifew te doweré ye an ka kokoro n'an ka fenkoro minnu b'an ka seko ni donko joyoro jira jamana kono ani jamana ko kan. Desanburu kalo tile naani, farikolo jenajeyoro soba kono jenaje kuncera. Soba in farafok'a jokoloma soso. Mgaara minnu tun be yen o tun ye Salifu Keyita ye n'o ye mande kono ye, Umu Sangare tun be yen wasulu Saafilo kononin, ka fara Ali Farika Ture kanani Abibu Koyite. Jamana were folikelaw tun be kene kan, i n'a fo. Mun na faranse arajosoba ye mall sugandi ? Ayera k'a fo, n'l ye farafinna ta, seko ni donko kadara kono, i b'a soro Mali togo bolem don kosebe, ka da an ka donkilidalaw, donkelaw ni folikelaw kacciri n'u ka baara numan kan.

Seco ni donko yiriwali be do fara nafoloko yiriwali kan Jamana kono. N'a fora ko tulon te seben sa, tine don, w'a b'a jukoromadondon fana. W'a tulon te yen tun, fen bee ye sebe ye. Adama Jokolo

Nahawa Dunbiya (Jugu te mogo la, bana de ye jugu ye ...)

Korolen tununa

Nowanburu kalo, san 1993 «Saheliennes» ye baara do jubo, min be tali ke an ka fen korow kan, seko ni donko siratige la.

Jininkali tun be fen caman kan n'o ye : komoko, komoko, koreko, ani bamananna taamasiyen korominnu be jate sebenni fe. Nin baara segesegeli kera segu dafedugu dow de la sumayila Sanba Tarawele ni Alifa Yaya Jara fe.

Taamanaw ka jate la, bamanan na bi, komoko, komoko, ani gindo korow fanga tununa. U be min yere nofs kerenkerenneny la, o ye an ka sebenni, nejen, ani taamasiyen korow ye, minnu be jate sebenni fe i n'a fo nansara ka

sebenni b'a danma cogo min. U'y'a jate mine k'a fo mogow m'u kono jeya u ye.

Ka donniya ke gundo ye k'a kuma niya nininikela ni sebennikela ma, oye filiba ye. Cekorobaw ka kan k'a don don do bena ke bamananna korolen bena jini gafew de kono. O de la u ka kan k'u kono jeya nininikela ye. A be fo o de ma, ko sinijesigi. Mogó minnu y'a faamuya, an b'a jini u ka bataki c'an ma, walima ni Ala ye min ka Bamako na latige, o ka na an ka masala. Jininikela ye sinijesigibaa de ye.

Morilaka.

Laboli kuntigi :
Sumayila Sanba Tarawele
Sebennikulu nsimogo

Job Tera
Sebennikulu :
Jokolo Adama Kulibali, Theo

Hageman
Sidalamini Ag Doho, Morilaka,
Fatogoma Jara, Aqua Fotana (Paris)
Sebenbagia orodinateri la :
KIBAHU

Jadilannaw,
Alifa Yaya Jara, Mamadu Dukure
Mamadu kumare

Labugunjoro :
G. Munkoro

Hake - 5000

Jensencogo : Saheli jensebjekulu,